

Advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de
Harnaschpolder, te Schipluiden

20 april 1998

ISBN 90-421-0335-3

Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Directie Water en Milieu
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk
DWM 139037

uw brief
d.d. 3 februari 1998

ons kenmerk
U215-98/Pi/Du/eh/932-38

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor de Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder, te Schipluiden

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
20 april 1998

Met bovengenoemde brief stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder, te Schipluiden. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder, te Schipluiden

In afschrift aan: Burgemeester en wethouders
van Schipluiden
Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800

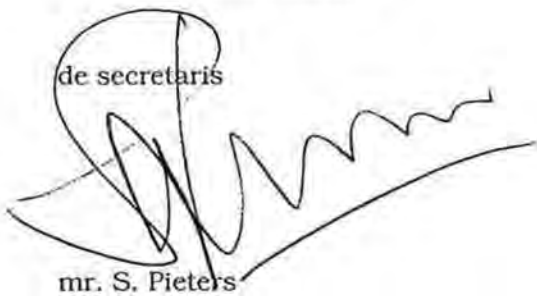
telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl

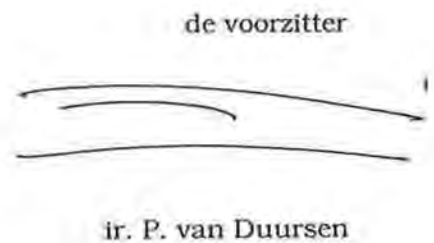
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder, te Schipluiden

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over
de Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder, te Schipluiden,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (coördinerend bevoegd gezag) door
de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder,
te Schipluiden,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 20 april 1998

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel	4
2.3 Besluitvorming	5
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
3.1 Algemeen	6
3.2 Alternatieven	9
3.2.1 Nulalternatief	9
3.2.2 Leidingentracés	10
3.2.3 Andere alternatieven en varianten	10
3.2.4 Meest milieuvriendelijk alternatief	10
3.2.5 Alternatief Noordhoornseweg	12
3.2.6 Voorkeursalternatief	12
4. Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	12
5. Gevolgen voor het milieu	13
5.1 Levende natuur	15
6. Vergelijking van alternatieven	16
7. Leemten in informatie	16
8. Evaluatieprogramma	17
9. Vorm en presentatie	17
10. Samenvatting van het MER	18

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 februari 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr 28 d.d. 11 februari 1998
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie is van mening dat het Milieueffectrapport (MER) vooral gericht dient te zijn op de volgende hoofdaandachtspunten:

Landschappelijke inpassing

De kwaliteit van de leefomgeving en daarmee de leefbaarheid is een belangrijk milieuaspect. De beleving van de Afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) door omwonenden moet niet worden onderschat, ook al is het moeilijk om deze beleving te objectiveren. Omwonenden vormen een belangrijke klankbordgroep. Wanneer de omwonenden vinden dat vanuit hun beleving de AWZI landschappelijke goed is ingepast, moet dat oordeel ook een belangrijk uitgangspunt vormen voor de nadere invulling van het gebied. De Commissie adviseert dan ook om de nabij wonende bewoners zeer nauw te betrekken bij de uitwerking van de nadere inrichting.

In ieder geval dient in ten minste één uit te werken alternatief te worden uitgegaan van het intact laten van de woonbebouwing langs de Noordhoornseweg.

Geluidhinder

Inzichtelijk dient te zijn dat de stand der techniek inzake geluidbeheersing een volwaardige rol heeft gespeeld bij de keuze tot mitigatie.

Er dient een goed beeld gegeven te worden van de inpasbaarheid van het geluid ten gevolge van de AWZI binnen de autonome ontwikkeling van de omgevingsgeluidssituatie (zoals de aanleg van de A4).

Stankoverlast

De Initiatiefnemer heeft aangegeven dat er buiten de grenzen van het AWZI-terrein geen sprake mag zijn van stankoverlast. Dit uitgangspunt wordt van harte ondersteund door de Commissie. Wel dient in het MER duidelijk te worden aangegeven op welke wijze de Initiatiefnemer dit technisch denkt te realiseren en hoe dit blijvend gecontroleerd zal worden.

Bodem

In het MER dient omschreven te worden wat de gevolgen kunnen zijn - binnen marges - voor het grondwaterpeil, of er sprake zal zijn van inklinking en welke gevolgen dit kan hebben en of de huidige bodemstructuur zal worden aangetast en de eventuele gevolgen van deze aantasting.

Leidingentracés

Bij de effluentleiding dient gemotiveerd aangegeven te worden welk tracé het beste gevolgd kan worden en op welke locatie aan de Nieuwe Waterweg het beste kan worden aangetakt, waarbij onder andere rekening wordt gehouden met de milieueffecten voor de recreanten bij het lozingspunt.

Voor de influentleiding is vooral een risicoanalyse van belang, waarbij onderzocht moet worden welk tracé het minste risico oplevert.

1. INLEIDING

Het Hoogheemraadschap van Delfland is van plan om een nieuwe afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) te gaan aanleggen in de Harnaschpolder. Deze polder ligt binnen de gemeente Schipluiden en ligt nabij de gemeenten Rijswijk en Delft.

Vanwege dit voornemen, met name gezien de omvang van dit project en de mogelijke gevolgen voor het milieu, maar ook vanwege het feit dat deze activiteit een m.e.r.-beoordelingsplicht kent op grond van de D-lijst, activiteit 21 van het Besluit m.e.r. 1994, heeft het Hoogheemraadschap gemeend een m.e.r.-procedure te moeten doorlopen en daartoe is als eerste stap een startnotitie opgesteld en deze startnotitie is toegestuurd aan het provinciaal bestuur van Zuid-Holland.

Bij brief van 3 februari 1998¹⁾ is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) door de provincie Zuid-Holland in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het op te stellen milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 11 februari 1998²⁾.

De Commissie heeft met genoeg kennis genomen van de heldere startnotitie en heeft waardering voor de gedegen m.e.r.-aanpak tot nu toe - en vooral de wijze waarop de belanghebbenden bij de procedure worden betrokken - waarvoor de Initiatiefnemer heeft gekozen.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het Milieueffectrapport (MER) moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de adviezen, commentaren en opmerkingen zoals deze onder andere naar voren zijn gebracht tijdens de twee informatiebijeenkomsten d.d. 19 en 26 februari 1998⁴⁾, die zij in afschrift van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

4 Bijlage 4 geeft een lijst van deze reacties.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Probleemstelling

In een probleemstelling moet worden beschreven voor welke (bestaande en/of toekomstige) knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden.

Bij de probleemstelling dient ruime aandacht geschonken te worden aan de **locatiekeuzeafweging c.q. locatieselectie** voor wat betreft de AWZI. Duidelijk moet worden welke andere locaties in beeld zijn geweest, hoe de locatiekeuze tot stand is gekomen, wie daar allemaal bij betrokken zijn geweest, wie uiteindelijk de keuze gemaakt heeft en welke (milieu)afwegingen daarbij een rol hebben gespeeld⁵.

2.2 Doel

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten naast de bedrijfsmatige doelen ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven. Doelen moeten zodanig worden beschreven, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven.

Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

Doelen moeten zoveel mogelijk kwantitatief gesteld worden, opdat deze meetbaar en dus toetsbaar zijn.

De doelen moeten zich met name richten op de volgende zes milieuaspecten (in willekeurige volgorde):

- Geluid
- Geur
- Energie
- Bodem
- Landschap
- Effluent

5 Zie inspraakreacties nummers: 3,9,13,15,16 en 21 (bijlage 4).

Deze doelen kunnen mogelijk in verband worden gebracht met uitgangspunten van Duurzaam Bouwen (DuBo).

Aanbevolen wordt om bij de uitwerking van de doelen tevens onderscheid te maken naar de beïnvloedingssfeer van de onderdelen van het initiatief, dus onderscheid te maken tussen de AWZI en de omgeving daarvan, het leidingentracé en tenslotte het lozingspunt van het gezuiverde effluent.

De te formuleren doelen kunnen worden beïnvloed door de mogelijkheden om de hoeveelheid te zuiveren influent in de periode tot ingebruikname van de AWZI of daarna te verminderen (bijvoorbeeld toekomstig gebruik van 'grijs' water in woningen) of een maximale voorzuivering van het water te bereiken (bijvoorbeeld bij bedrijven). Aangegeven dient te worden in hoeverre hier sprake van zal zijn en welke invloed dat zal hebben op de totale activiteit⁶].

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd⁷]. Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen.

De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven.

Tevens moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven⁸] (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid worden ontleend.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)⁹].

Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

Aangegeven moet worden wat de consequenties zijn van de aanleg van deze AWZI voor het provinciaal beleid, bijvoorbeeld inzake de ecologische verbindingszones, zoals vastgesteld door de provincie Zuid-Holland in 1996 als

6 Zie inspraakreactie nummer 4 (bijlage 4).

7 Zie inspraakreactie nummer 10 (bijlage 4).

8 Zie ook hoofdstuk 6 van dit advies.

9 Zie inspraakreactie nummer 16 (bijlage 4).

deeluitwerking van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur (EHS)¹⁰]. Ook dient te worden aangegeven wat de betekenis is van deze aanleg voor het toeristisch-recreatief beleid van de provincie Zuid-Holland.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het kan zinvol zijn om deze beschrijving te baseren op deelactiviteiten.

Ook bij het zoeken naar alternatieven kan het zinvol zijn uit te gaan van een analyse van de voorgenomen activiteit in deelactiviteiten.

Verder verdient het aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de **realisatiefase** (inrichting/aanleg: zoals bouwhinder)¹¹ en in de **gebruiksfase** (gebruik en beheer).

Tevens dient een doorkijk gegeven te worden met betrekking tot de toekomstige uitbreidingen (en activiteiten) op dit AWZI-terrein. Op welke wijze denkt men het momenteel nog niet ingevulde terrein te gaan gebruiken. Welke consequenties kan dat gebruik hebben voor bijvoorbeeld de nabijgelegen Zwethzone¹²?

Als de activiteit (aanleg AWZI en leidingentracés) effecten heeft in één of meerdere gevoelige gebieden zoals aangeduid in het Structuurschema Groene Ruimte¹³], dan geldt het compensatiebeginsel.

Indien dit het geval is zal het MER moeten beschrijven of de beschouwde alternatieven, ook na het treffen van mitigerende maatregelen, wezenlijke waarden in deze gebieden aantasten;

Als er wezenlijke waarden worden aangetast, moet worden aangegeven:

10 Zie inspraakreacties nummers 10 en 19 (bijlage 4).

11 Zie inspraakreactie nummer 21 (bijlage 4).

12 Zie inspraakreacties nummers 6 en 19 (bijlage 4).

13 PKB deel 4, blz. 64.

- ① of er een zwaarwegend maatschappelijk belang is voor realiseren van de activiteit in of nabij de gevoelige gebieden;
- ② of er alternatieve tracés mogelijk zijn waarbij geen wezenlijke waarden worden aangetast. Indien dat het geval is zullen deze tracéalternatieven moeten worden uitgewerkt op hetzelfde detailniveau als de overige alternatieven;
- ③ welke fysieke compenserende maatregelen bij de alternatieven genomen kunnen worden, indien ook na het treffen van mitigerende maatregelen wezenlijke waarden worden aangetast¹⁴].

Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen.

Geluid

De volgende aspecten dienen beschreven te worden:

- De voor het omgevingsgeluid relevant te achten geluidsemissies van installaties en activiteiten, waaronder tevens begrepen vrachtwagenbewegingen op het bedrijfsterrein. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen de herkenbare representatieve bedrijfssituaties gedurende de dagperiode met slibverwerkingsgebouw in vol bedrijf (zeefbandpersen et cetera) en de avond-/nachtperiode¹⁵].
- De geluidsemissies van het manoeuvreren en optrekken van vrachtverkeer nabij de ontsluiting van de inrichting, voor zover dit verkeer herkenbaar geacht moet worden nabij woningen en als zodanig geassocieerd zal worden met het initiatief.
- De geluidsemissies in de aanlegfase, zowel waar het de realisatie van de inrichting betreft als de realisatie van de influent- en effluentleidingen¹⁶].

Binnen de voorgenomen activiteit kunnen voor het industriegeluid varianten aan de orde zijn welke betrekking kunnen hebben op mitigatie, zoals:

- procesvarianten;
- indelingsvarianten;
- passieve voorzieningen (dempers, ommanteling, omkasting);
- bouwkundige varianten (afdekkingen).

Naar verwachting zal er een samenhang zijn tussen geur- en geluidmaatregelen¹⁷].

14 Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de volgende publicatie: Ministerie LNV, Directie Groene Ruimte en Recreatie: *Uitwerking compensatiebeginsel SGR*, oktober 1995.

15 Zie inspraakreactie nummer 14 (bijlage 4).

16 Zie inspraakreacties nummers 4 en 8 (bijlage 4).

17 Met betrekking tot geluid wordt naar de volgende richtlijnen verwezen:

1. Circulaire Industrielawaal 1979 van het Ministerie van VROM met referentieniveau zoals gedefinieerd in art. 1 van het Besluit grenswaarden binnen zones rondom industrieterreinen Wet geluidhinder d.d. 26 januari 1993.
2. Indirecte hinder: Circulaire "Indirecte hinder" tevens genaamd Circulaire nr. MBG 96006131 d.d. 29 februari 1996.
3. Rekenmethode Industrielawaal: "Handleiding meten en rekenen Industrielawaal" rapport ICG-reeks nr. IL-HR-13-01, maart 1981.
4. Rekenmethode verkeerslawaal: Eenvoudige methode SRM1, complexe SRM2, zoals voorgeschreven door het Ministerie van VROM.

Geur en luchtemissies

De Initiatiefnemer heeft aangegeven dat er buiten de grenzen van het AWZI-terrein geen sprake mag zijn van stankoverlast. Dit uitgangspunt wordt van harte ondersteund door de Commissie. Wel dient in het MER duidelijk te worden aangegeven op welke wijze de Initiatiefnemer dit technisch denkt te realiseren en hoe dit blijvend gecontroleerd zal worden.

De geuremissies dienen te worden gekwantificeerd volgens de 'Hindersystematiek geur' uit de Nederlandse Emissierichtlijnen (N.E.R.) en de daarin opgenomen methoden inzake 'meten en rekenen geur' (VROM, Publicatier-eeks Lucht en Energie, nr. 115, 1994). Het MER dient een inventarisatie van alle geurbronnen te bevatten. Daarbij kan gedacht worden aan: roosters, voorbezinkbekkens, pompputten, retourslibgemalen, aëratiebassins, nabezinkbekkens, slibvergisting, slibopslag en -overslag, biogasverbranding en ventilatielucht uit gebouwen. Aangegeven dient te worden op welke wijze emissies van geurcomponenten worden bestreden en voorkomen. De voor awzi relevante geurcontouren dienen te worden gegeven (zie categorie 1 brancheonderzoek).

De afgas- en ventilatiestromen uit de installatie, inclusief de afgassen bij verbranding van het biogas, dienen te worden beschreven naar aard, volumedebiet en kwaliteit/samenstelling. Daarbij dienen tenminste de emissies van CO₂, NO_x en SO₂ te worden gekwantificeerd.

Tevens dient te worden aangegeven, op grond van ervaringsgegevens, in hoeverre verspreiding van ziektekiemen naar de omgeving van het terrein via aërosolen of anderszins kan optreden en welke mitigerende maatregelen hier-tegen (eventueel) getroffen zullen worden¹⁸.

Water en zuiveringsslib

In het MER moet informatie komen te staan over de hoeveelheid te lozen (ge-zuiverd) effluent en de samenstelling (N, P, CZV, BZV5, zouten, metalen en organische microverontreinigingen), de hoeveelheid zuiveringsslib, de eind-bestemming daarvan en het aantal slibtransporten per jaar.

Energie

Voor de te onderscheiden alternatieven voor de AWZI (tenminste LBAS en ULBAS¹⁹) zal het jaargemiddelde en het maximale energiegebruik (piekver-mogen) moeten worden aangegeven. Ook dienen varianten te worden uitgewerkt, waarbij een minimaal energiegebruik nodig is en/of zoveel mogelijk duurzame energievormen worden ingezet, zoals biogas, zonne- en windenergie²⁰.

18 Zie inspraakreacties nummers 12 en 17 (bijlage 4).

19 Zie de Startnotitie, pagina 22 en volgende.

20 Zie inspraakreactie nummer 12 (bijlage 4).

Bodem

Per alternatief dient te worden aangegeven wat de gevolgen zijn voor het grondwaterpeil en de bodemstructuur en of er al dan niet sprake zal zijn van inklinking, ook in de omgeving²¹].

Landschap

De beleving van de inrichting door de omwonenden moet het uitgangspunt vormen bij ieder van de uit te werken alternatieven²²].

Tevens dient aandacht geschonken te worden aan de zogenaamde ecoaders²³] en aan de recreatieve verbindingen (zowel voor wandelen, als voor fietsen)²⁴].

3.2 Alternatieven

De keuze van de (inrichtings)alternatieven moet worden gemotiveerd, evenals de selectie van een eventueel voorkeursalternatief²⁵].

In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

Er dienen in ieder geval alternatieven te worden uitgewerkt met betrekking tot de aard van het zuiveringsproces (tenminste de zogenaamde LBAS- en ULBAS-alternatieven) en verschillende leidingentracés met daarbij alternatieven voor het lozingspunt van het effluent. Voor zover er geen reële alternatieven zijn voor het lozingspunt van het effluent dient de keuze voor het beoogde lozingspunt te worden gemotiveerd.

3.2.1 Nulalternatief

Naar de mening van de Commissie is er geen reëel nulalternatief, omdat de door de Initiatiefnemer gestelde doelen alsmede het door de overheid geformuleerde beleid niet gerealiseerd kunnen worden zonder deze activiteit.

Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige milieusituatie - de AWZI Houtrust, alsmede de bestaande bebouwing in de Harnaschpolder - inclusief de autonome ontwikkeling.

Milieugevolgen van alternatieven moeten concreet worden gemaakt door vergelijking met deze referentie.

21 Zie inspraakreactie nummer 15 (bijlage 4).

22 Zie inspraakreacties nummers 1 en 14 (bijlage 4).

23 Bij een beschouwing over de ecoaders zou vooral ook het aspect van ruimte en met name ruimtebeslag van de AWZI betrokken kunnen worden.

24 Zie inspraakreactie nummer 6 (bijlage 4).

25 Zie inspraakreacties nummers 5 en 19 (bijlage 4).

3.2.2 Leidingentracés

Voor zover mogelijk en reëel dienen een aantal varianten te worden uitgewerkt voor wat betreft de influent- en de effluentleidingentracés. Er moet een onderbouwing gegeven worden waarom alternatieve tracé's niet te de mogelijkheden behoort.

Van de uit te werken varianten moet duidelijk worden beschreven wat de milieueffecten zijn tijdens de realisatie- en de gebruiksfase van de effluentleiding. Vooral de gevolgen voor de recreanten bij het aantakingspunt op de Nieuwe Waterweg verdient daarbij bijzondere aandacht. Ook de varianten ten aanzien van de wijze van lozing (al dan niet met diffusoren) en het exacte lozingspunt dienen in beschouwing te worden genomen.

Bij de influentvarianten gaat het ook weer om zowel de milieueffecten tijdens de realisatiefase, als tijdens de gebruiksfase en de risico's in geval van calamiteiten zoals bijvoorbeeld lekkages en verzakkingen. Uit de risicoanalyse moet blijken welk tracé de minste risico's oplevert. Tevens dient te worden aangegeven wat de mogelijkheden zijn om het risico op leidingbreuk te minimaliseren²⁶. Specifiek dient aandacht besteed te worden aan het pompstation voor het effluent. Wat zijn met name de geluidseffecten van dit pompstation en op welke locatie is/zijn het pompstation c.q. de pompstations gepland?

3.2.3 Andere alternatieven en varianten

Ten aanzien van de inrichting van het terrein zou het goed zijn om enkele inrichtingsalternatieven uit te werken vooral met betrekking tot het ruimtebeslag²⁷.

Daarnaast moeten enkele procesalternatieven (minimaal de twee reële procesalternatieven) uitgewerkt worden op inrichtingsniveau.

Gebruik van duurzame energie is mogelijk op procesniveau (met name het gebruik van biogas) en op inrichtingsniveau (multifunctioneel ruimtegebruik voor zonne- en windenergie) en moet betrokken worden bij de uitwerking van alternatieven en varianten.

Met betrekking tot het multifunctioneel ruimtegebruik zou ook aandacht aan de recreatieve functie besteed kunnen worden: op welke wijze kunnen recreanten medegebruik maken van het terrein? Moet men altijd om het gehele terrein heen of kan men het AWZI-terrein ook oversteken (behoort de aanleg van een bomenlaan tot de mogelijkheden?)²⁸.

3.2.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;

26 Zie inspraakreacties nummers 2, 5, 12 en 16 (bijlage 4).

27 Zie inspraakreactie nummer 14 (bijlage 4).

28 Zie inspraakreactie nummer 6 (bijlage 4).

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu^{29]}.

De Commissie adviseert bij het ontwikkelen van het MMA een 'actieve' aanpak te volgen. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de beste bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en -verbetering bij de ontwikkeling van dit alternatief als uitgangspunt wordt genomen.

Bij het MMA moet het belevingsaspect van omwonenden zonder enige restrictie het uitgangspunt vormen. Specifiek dient aandacht besteed te worden aan de overbrugging van de schaalverschillen tussen het te handhaven bebouwingslint van de Noordhoornseweg, het te handhaven cultuurhistorisch waardevolle voormalig café en de AWZI^{30]}.

Het MMA van het geluid is die keuze in varianten binnen de voorgenomen activiteit welke de invloed van het initiatief op de bestaande toestand - met inachtneming van de autonome ontwikkeling daarin - verwaarloosbaar maakt, dan wel binnen het redelijkerwijs haalbare zoveel als mogelijk verwaarloosbaar maakt.

In het MMA moet aandacht geschonken worden aan het materiaalgebruik, de minimaal noodzakelijke omvang van de bebouwing en de toegankelijkheid van het terrein. Daarnaast vraagt de Commissie om een indruk te geven van het te verwachten onderhoud van het terrein en de objecten (met name die objecten die in het water komen te staan). Wat zijn de onderhoudsgevolgen van objecten die in het water staan?

In het MMA moet aandacht besteed worden aan (in willekeurige volgorde):

- de mogelijkheden om de hoeveelheid restslib (en slibtransporten) te minimaliseren;
- het chemicaliëngebruik te minimaliseren (ook in de reiniging van de ventilatielucht/afgassen en de behandeling van het restslib);
- de mogelijkheden om milieuhygiënisch verantwoord opgewekte energie maximaal te gebruiken (biogas, zonne-energie, windenergie);
- de mogelijkheden om het energiegebruik voor toevoer van zuurstof aan het systeem te minimaliseren (bijvoorbeeld door gebruik te maken van de druk of de stroomsnelheid van het influent);
- de (on)mogelijkheden om compact(er) te bouwen^{31]};
- de mogelijkheden van Duurzaam Bouwen (DuBo)^{32]};
- de mogelijkheden om nieuwe technologieën in een later stadium in te passen (de mate van flexibiliteit);
- de mogelijkheden om emissies naar de lucht te minimaliseren (NO_x, CO₂, geur) te minimaliseren. Kooldioxide kan mogelijk worden benut in nabij gelegen kassen;

29 Zie inspraakreactie nummer 21 (bijlage 4).

30 Zie inspraakreactie nummer 11 (bijlage 4).

31 Zie inspraakreactie nummer 21 (bijlage 4).

32 Zie inspraakreactie nummer 21 (bijlage 4).

- de mogelijkheden om de kwaliteit van het te lozen effluent te verbeteren en/of de mogelijkheden om het effluent geschikt te maken voor (beperkt) hergebruik door de (lokale) industrie, in de kastuinbouw of voor ontzilting bijvoorbeeld³³], dit eventueel met behulp van technieken (filtratie, desinfectie).

3.2.5 Alternatief Noordhoornseweg

Eventueel als onderdeel van het MMA, maar anders als zelfstandig alternatief moet er in ieder geval één alternatief worden uitgewerkt waarbij alle woonbebouwing langs de Noordhoornseweg behouden blijft, inclusief een reële afstand tot de AWZI. Tevens dient in dit alternatief ook maximaal rekening te worden gehouden met andere om- en nabij-wonenden zoals bijvoorbeeld in Sion³⁴].

3.2.6 Voorkeursalternatief

De vergelijking van alternatieven (zie hoofdstuk 6) moet resulteren in een Voorkeursalternatief ten aanzien van de inrichting van het terrein en de keuze voor de installatie voor de AWZI, alsmede een Voorkeursalternatief voor de tracés van de influent- en effluentleidingen inclusief het lozingspunt³⁵].

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de **autonome ontwikkeling** hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de **autonome ontwikkeling** verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Hierbij moet met name rekening worden gehouden met de provinciale plannen voor natuurontwikkeling in dit gebied.

Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Hierbij kan met name worden gedacht aan de A4 tot aan de Kruitweg.

33 Zie inspraakreacties nummers 13 en 15 (bijlage 4).

34 Zie inspraakreacties nummers 1, 2, 7, 8, 12, 14, 17, 18, 20, 21 en 22 (bijlage 4).

35 Zie inspraakreacties nummer 16 en 21 (bijlage 4).

Als niet zeker is of bepaalde ingrijpende activiteiten zullen doorgaan of niet, dan kunnen hiervoor verschillende scenario's worden gebruikt.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet op kaart een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten, zoals cultuur-historische en archeologische waardevolle objecten en structuren³⁶].

De bestaande geluidssituatie in de omgeving van nabije woningen, dan wel andere nabije geluidgevoelige objecten, dient bepaald te worden. De geluiddoelstelling gebaseerd op de bestaande toestand van het geluidmilieu dient in het onderhavige geval bepaald te worden op basis van het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Eventueel te verwachten autonome ontwikkelingen (zoals de hiervoor genoemde A4) dienen hier in mee beschouwd te worden.

De bestaande toestand met betrekking de aanwezige **flora en fauna** dient zowel kwalitatief als kwantitatief te gebeuren.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- Er dient een helder onderscheid gemaakt te worden tussen milieugevolgen die optreden tijdens de **realisatiefase** (van zowel de AWZI als van de leidingentracé's) en tijdens de **gebruiksfase** (zie § 3.1) zoals bijvoorbeeld tijdens de aanleg van de influent- en effluentleidingen; maar ook het effect van de lozing van het gezuiverde effluent op het oppervlaktewater; de geurcontouren tijdens de gebruiksfase; het mogelijk vrijkomen van ziektekiemen, zowel via de lucht als via het effluent; de mogelijke gevolgen bij calamiteiten.
- Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid.
- Per milieugevolg moet worden beschreven of het omkeerbaar is.
- Naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (zoals bijvoorbeeld het creëren van een waterrijke omgeving).
- Behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals het verleggen van de ecologische verbindingszone (kan dat? ook gezien de andere ontwikkelingen in dit gebied?).

36 Zie inspraakreacties nummers 5 en 11 (bijlage 4).

Indien relevant dient de geluidbelasting nabij woningen in de omgeving van de ontsluiting van het bedrijfsterrein bepaald te worden ten gevolge van de vrachtwagenbewegingen nabij de in-/uitrit op de openbare weg. Bij overschrijding van een grenswaarde van 50 dB(A) dient de wijze van toepassing van de Circulaire "Indirecte hinder" in beeld te worden gebracht (gevelisolatieonderzoek, vaststelling van pakket van maatregelen en uitkomsten van overleg met betrokkenen).

- Bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst case scenario' worden gebruikt.
- Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld.
- De manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal.
- Vooral moet aandacht worden besteed aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen overschrijden.
- Minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd.

De Commissie vraagt in dit MER met name aandacht voor een kwantitatieve beschrijving van:

- die gebieden van waaruit men zicht heeft op de AWZI (zichtbaarheidsanalyse)³⁷;
- het effluent;
- de hoeveelheid slib;

en een kwalitatieve en meer globale beschrijving van:

- het influent;
- het effluent en wat de gevolgen zijn bij het lozingspunt (stoffen, ziektekiemen);
- het grondwater;
- de effecten met betrekking tot de zichthinder³⁸;
- en indien het terrein verlicht wordt, de effecten met betrekking tot eventuele lichthinder.

Met betrekking tot geluid zou aandacht besteed moeten worden aan het volgende: de resultaten van berekeningen betreffende de equivalenten geluidsniveau (L_{Aeq}) en de piekniveaus (L_{max} in de meterstand "fast") in de dag-, avond- en nachtperiode ter hoogte van geluidgevoelige bestemmingen met daarbij aangegeven de deelbijdragen van de oorzakelijke geluidsbronnen.

Tevens dient een weergave gegeven te worden van de ligging van geluidcontouren (lijnen van gelijk dB(A)-niveau in stappen van 5 dB(A), waarbij met name de 55, 50 en 45 dB(A) etmaalwaarde-contouren van belang zijn.

De industriële geluidbelasting ten gevolge van de alternatieven en bijbehorende varianten dienen getoetst te worden aan de geluidssituatie behorende bij de bestaande toestand van het milieu.

37 Zie inspraakreactie nummer 16 (bijlage 4).

38 Zie inspraakreacties nummers 14 en 16 (bijlage 4).

Naast de totale geluidbelasting dient per alternatief en variant de wijze van mitigatie beschreven te worden aan de hand van de haalbaar geachte reductiewaarden per specifieke maatregel.

De geluidbelasting in de aanlegfase (AWZI en influent-/effluentleidingen) dienen tevens beschouwd te worden, waarbij naast de optredende geluidsniveaus nabij (dichtbijgelegen) woningen bij de inzet van gangbare bouwmaschinen tevens de tijdsduur wordt beschreven met de opgave van de etmaalperioden binnen welke deze activiteiten plaatsvinden. De wijze van geluidbeheersing dient te worden beschreven, inclusief de wijze van implementatie en handhaving.

5.1 Levende natuur

De belangrijkste aspecten met betrekking tot de levende natuur, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome milieuontwikkeling (zie Hoofdstuk 4) en de milieueffecten zijn:

- aanwezigheid, respectievelijk aantasting/uitbreidingsmogelijkheden van (elementen van) de ecologische hoofdstructuur, beschermde gebieden, reservaten³⁹;
- (toekomstige) aanwezigheid van voor het studiegebied kenmerkende plantensoorten en plantengemeenschappen (inclusief paddestoelen en (korst)mossen);
- (toekomstige) aanwezigheid van voor het studiegebied kenmerkende diersoorten⁴⁰;
- (toekomstige) aanwezigheid van beschermde soorten en doelsoorten van het natuurbeleid, alsmede zeldzame en bedreigde soorten (Rode-Lijst-soorten);
- (toekomstige) aanwezigheid van ecosystemen met een grote graad van ongeschondenheid, kwetsbaarheid en/of onvervangbaarheid.

Als hier geen zinvolle voorspellingen over kunnen worden opgesteld, dan dient ten minste zo veel mogelijk inzicht te worden verschaft in:

- (toekomstige) ecologische systemen en relaties: de relaties tussen de verschillende habitats binnen het studiegebied en verbindingen met leefgebieden buiten het studiegebied;
- (toekomstige) landschapselementen die de ecologische relaties bevorderen of die barrières opleveren voor deze relaties.

Bij de beschrijving van de effecten dient rekening gehouden te worden met de invloeden van directe vernietiging, verdroging, verstoring, versnippering en eutrofiëring.

Speciaal bij biologische effecten kan sprake zijn van veranderingen, die zich pas op lange termijn manifesteren.

39 Zie ook § 3.1 van dit advies.

40 Naast gewervelde diersoorten, dient ook aandacht geschonken te worden aan ongewervelde dieren.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven⁴¹].

Bij de vergelijking van alternatieven moet ook aandacht geschonken worden aan de alternatieven voor de leidingentracés.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

41 Zie inspraakreactie nummer 13 (bijlage 4).

8.

EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De gemeente Schipluiden, Rijkswaterstaat en/of de provincie Zuid-Holland moet(en) bij het besluit tot vergunningverlening aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat het *Hoogheemraadschap van Delfland* in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

9.

VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen;
- de uitgewerkte alternatieven moeten zo concreet mogelijk gevisualiseerd worden bijvoorbeeld door middel van schetsen, fotomontages of maquettes vanaf belangrijke standpunten zoals bijvoorbeeld vanaf de bestaande bebouwing, de fietsroute en de A4.

10.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA en het eventuele voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Afvalwaterzuiveringsinstallatie in
de Harnaschpolder,
te Schipluiden

(bijlagen 1 t/m 4)

green

22

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 februari 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Koningskade 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
Telefoon 070 441 66 11

Commissie voor de
niet-effectieve
Ingekomen : 5 FEB.
nummer : I 185-98
nummer : 932 - 1^om 3 (7
naam : Pi/S. prou/Bild al

Provincie Zuid-Holland
Directie Water en Milieu

* Commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Directie Water en Milieu
Afdeling Algemeen Beleid en Coördinatie
Ambtenaar Dhr. V. van den Broek
Doorkiesnr. (070) 4416582
Telefaxnr. (070) 4417815

Ons kenmerk DWM 139037

's-Gravenhage, 3 februari 1998.

Onderwerp startnotitie van het Hoogheemraadschap van Delfland voor een nieuw te bouwen afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Harnaschpolder in de gemeente Schipluiden.

Namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Burgemeester en Wethouders van Schipluiden en Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland, doe ik u een zevental exemplaren van de op 30 januari 1998 ontvangen startnotitie met betrekking bovengenoemd onderwerp toekomen.

Voor de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer zijn, afhankelijk van de te kiezen techniek, Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland of Burgemeester en Wethouders van Schipluiden bevoegd gezag. Voor de vergunning in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren is Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland het bevoegde gezag.

Op grond van de Wet milieubeheer zijn Gedeputeerde Staten belast met de gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het Milieu-Effectrapport.

Ik stel u in de gelegenheid te adviseren met betrekking tot de inhoud van de op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER binnen de in de bijgevoegde kennisgeving gestelde termijn. Gelet op artikel 7.14, tweede lid van de Wet milieubeheer zie ik uw advies ten aanzien van de richtlijnen uiterlijk 20 april 1998 tegemoet. Een exemplaar van de kennisgeving is te uwer informatie bijgevoegd.

De directeur Directie Water en Milieu

V. L. B. + J. Gommens

Het gebouw aan de Koningskade is met het openbaar vervoer bereikbaar via de tramlijnen 1 en 9 en de buslijnen 18, 65, 67, 88, 90, 95, 240, 241 en 242. Het ligt op ruim 10 minuten lopen van Station Den Haag CS.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 28 d.d. 11 februari 1998

Kennisgeving

Inspraak startnotitie milieueffectrapportage

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben, ten behoeve van een op te stellen Milieueffectrapport (MER), op 30 januari 1998 een startnotitie in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) ontvangen van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft het voornemen om in 2003 in de Harnaschpolder in de gemeente Schipluiden een nieuwe installatie in gebruik te nemen voor de zuivering van afvalwater uit de Haagse regio. De bouw van een nieuwe AWZI (afvalwaterzuiveringsinstallatie) voor de Haagse regio is nodig, omdat de bestaande AWZI Houtrust in Scheveningen niet voldoet aan de verscherpte zuiveringsnormen ingevolge het Lozingenbesluit Wvo stedelijk afvalwater, en omdat het aanbod van afvalwater de komende jaren zal toenemen vanwege de aanleg van nieuwe woonwijken en bedrijven-terreinen. Na de realisatie van de nieuwe AWZI zal de bestaande AWZI Houtrust worden omgebouwd, zodat ook deze installatie (met een verminderde capaciteit) aan de verscherpte zuiveringsnormen zal voldoen.

Mer op maat

Door de bevoegde gezagen wordt een 'Mer op maat' beleid gevoerd. De grondgedachte hiervan is dat inhoud en procedure worden toegesneden op de belangrijkste gevolgen voor het milieu, de keuzemogelijkheden van de initiatiefnemer en de beleidsvrijheid van de bevoegde instanties. In dat kader achten wij de milieuaspecten geluid en geur alsmede de inpassing in de omgeving overwegend van belang om in het MER nadrukkelijk te bestuderen.

Procedure

Voor deze activiteit moeten vergunningen worden aangevraagd op grond van de Wm, afhankelijk van de te kiezen techniek, bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland of Burgemeester en Wethouders van de gemeente Schipluiden

en op grond van de Wvo bij de Minister van Verkeer en Waterstaat (Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland). Voordat deze aanvragen in behandeling kunnen worden genomen dient door de initiatiefnemer voor deze activiteit een MER te worden opgesteld. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Burgemeester en Wethouders van Schipluiden en de minister van Verkeer en Waterstaat (Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland) zullen de richtlijnen opstellen waaraan het MER zal moeten voldoen.

Inspraak

Een ieder kan, alvorens de richtlijnen worden vastgesteld, opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de richtlijnen kenbaar maken aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Dit college coördineert de voorbereiding en de behandeling van deze m.e.r.-procedure. Opmerkingen kunnen tot en met 16 maart 1998 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage onder vermelding van DWM 139037.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de, van persoonlijke gegevens ontdane, schriftelijke opmerkingen om vraagt.

Door de initiatiefnemer, het Hoogheemraadschap van Delfland, worden op 19 februari en op 26 februari 1998 informatieavonden over het voornemen georganiseerd. Deze informatieavonden worden gehouden in De Hoornbloem, Koningijn Julianaplein 1 in Den Hoorn en beginnen om 20.00 uur.

Inzage

De startnotitie voor de m.e.r.-procedure ligt met ingang van 16 februari 1998 tot en met 16 maart 1998 op werkdagen ter inzage:

- tijdens kantooruren bij de Directie Water en Milieu, Koningskade 1 te Den Haag, kamer D 437, tel.nr. (070) 4416697;
- tijdens kantooruren bij Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland, Boompjes 200 te Rotterdam, tel.nr. (010) 4026431;

- van 8.30-12.30 uur in het gemeentehuis van Schipluiden, Keenenburgweg 55 te Schipluiden, tel.nr. (015) 3804111;
- tijdens kantooruren bij de Dienst Beheer & Milieu van de gemeente Delft, afdeling Milieu, Staalweg 1 te Delft;
- van 9.30-12.30 uur en van 13.30-16.00 uur bij de Dienst Openbare Werken van de gemeente Rijswijk, Burgemeester Elsenlaan 315 te Rijswijk, tel.nr. (070) 3959830.

- van 9.00-12.00 uur in het gemeentehuis van De Lier, Hoofdstraat 6 te De Lier, tel.nr. (0174) 531300;
- van 8.30-12.30 uur in het gemeentehuis van Waeningen, bij de receptie, Dorpskade 1 te Waeningen, tel.nr. (0174) 291300.

Buiten kantooruren is intake van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

Inlichtingen

Voor nadere inlichtingen en kopiëren van van belang zijnde stukken (dit laatste tegen betaling) kunt u zich wenden tot mw. S. Versaar, tel.nr. (070) 4416697.

Een exemplaar van de startnotitie kunt u telefonisch aanvragen bij het Hoogheemraadschap van Delfland, tel.nr. (015) 2608330.

Gemeente
Schipluiden

Rijkswaterstaat
Directie Zuid-Holland

Provincie Zuid-Holland

DWM13

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van Delfland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (coördinerend), Burgemeester en wethouders van Schipluiden en Rijkswaterstaat (directie Zuid-Holland).

Besluit: vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

Categorie Besluit m.e.r. 1994: D.21

Activiteit: Afvalwaterzuiveringsinstallatie

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 11 februari 1998

richtlijnenadvies uitgebracht: 20 april 1998

Bijzonderheden: dit project betreft een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit (D-lijst) op verzoek van het Hoogheemraadschap van Delfland. In het richtlijnenadvies heeft de Commissie in het bijzonder aandacht gevraagd voor aspecten met betrekking tot landschappelijke inpassing, geluidhinder, stankoverlast, bodem en leidingentracés.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.W. Assink

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ing. R.P.M. Jansen

ir. M.B. Schöne

Secretaris van de werkgroep: mr. S. Pieters

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980224	C.J. Tetteroo	Den Hoorn	980323
2.	980302	n.n.	Rijswijk	980323
3.	980309	ir. B.K. van der Chijs	Delft	980323
4.	980310	N.W. Bisschop	Delft	980323
5.	980310	E.J. Vriend	Rijswijk	980323
6.	980308	Fietzersbond ENFB	Delft	980323
7.	980313	Belangenvereniging Harnaschpolder	Den Hoorn	980323
8.	980313	M.A.M. Vermeulen	Den Hoorn	980323
9.	980312	Gemeente Delft	Delft	980323
10.	980311	Vereniging Midden-Delfland	Schipluiden	980323
11.	980311	ir. P.W.M. van Velzen e.a.	Den Hoorn	980323
12.	980311	J.J.M. Arkesteijn	Rijswijk	980323
13.	980314	Hans Talmon	Delft	980323
14.	970616	Gemeente Den Haag	Den Haag	980323
15.	980317	A.C. van der Sluys	Den Hoorn	980323
16.	980316	Gemeente Rijswijk	Rijswijk	980323
17.	980312	Klankbordgroep Sion	Rijswijk	980323
	980331	Klankbordgroep Sion	Rijswijk	980408
18.	980315	A.M en J.W. Arkesteijn		980323
19.	980315	ir. M.J. Woudstra-Brinkhuis	Schipluiden	980323
20.	980317	Waterbedrijf Europoort	Maassluis	980323
21.	980310	dr.ir. B. Enserink en drs. R.A.H. Monnikhof	Den Hoorn	980327
22.	980311	G.L.M. van Vliet	Den Hoorn	980327
		Verslag hoorzitting 19 en 26 februari		

